GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 228. *Sâmbătă 12 (24) Octomvre.* **1885.**

Scirile alarmătóre.

Sub acestŭ titlu fóia șovinistică guvernamentală din Clușiu *„Magyar Polgár“* publică o declarațiune, ce a primit'o dela doi onorabilĭ cetățenĭ de naționalitate maghiară din Orăștia în afacerea stégurilorĭ și a scirilorŭ alarmătóre, ce le-au rĕspânditŭ corespondenții ḑiarelorŭ unguresci despre pretinsele uneltirĭ revoluționare ale Românilorŭ.

Acésta declarațiune *desminte* în terminii cei mai resoluțĭ și categoricĭ tóte scirile sensaționale aduse de ḑiarele din Clușiu și Budapesta în contra Românilorŭ din Orăștiă și jurŭ.

Declarația fiindŭ subsemnată de unŭ solgăbirĕu și de unŭ profesorŭ gimnasialŭ în numele Maghiarilorŭ din Orăștiă, este clarŭ, că fóia șovinistă n'a putută sĕ denege publicarea ei. De altă parte n'a putut'o publica făr' de observare, deórece aceea declarațiune cuprinde o condamnare nimicitóre a tuturorŭ uneltirilorŭ șoviniste maghiare și „Magyar Polgár,“ precum scimŭ, este unulŭ din organele acele, carĭ șĭ-au pusŭ colónele fără nicĭ unŭ scrupulŭ la disposiția șoviniștilorŭ și fanaticilorŭ dușmanĭ ai némului românescŭ.

Totŭ așa de clarŭ și sigurŭ este că patrioții arméno-maghiarĭ dela „Magyar Polgar“ nu vorŭ puté nicĭ odată aproba principiile de bună înțelegere și respectare reciprocă între diferitele naționalitățĭ din țéră, ce le profeséză subsemnătorii declarației maghiare din Orăștiă.

Décă ei arŭ recunósce îndreptățirea acestui principiu salutarŭ și singurŭ mântuitorŭ, s'ar dărîma dintr'odatŭ tótă clădirea sistemului modernŭ alŭ maghiarismului *violentŭ* și o mulțime de agitatorĭ ungurĭ, carĭ nu făcŭ alta decâtŭ a rĕspândi faime rele și neadevĕrate, a calumnia, a ațîța ura națională a poporațiunei maghiare contra Românilorŭ și a zădărnici intențiunile bune, conciliante și echitabile ale ómenilorŭ de omeniă, acéstă miserabilă prăsilă a despotismului modernŭ unguresců șĭ-ar perde totŭ terĕmulŭ și arŭ ajunge a fi huiduițĭ și pe strade de toțĭ cetățenii onorabilĭ.

„Magyar Polgár“ desaprobă prin urmare declarațiunea memorată, și modulŭ și cuvintele cum o desapróbă potŭ servì ca unŭ adausŭ la istoria timpului de față.

La rĕndulŭ nostru ne vomŭ pronunța asupra ideilorŭ, ce le conține declarațiunea Maghiarilorŭ din Orăștiă, precum și asupra observărilorŭ ca i le face fóia clușiană, ér pentru aḑĭ dămŭ locŭ în tótă estensiunea articlului din fruntea lui *„Magyar Polgar“* dela 22 Octomvre nr. 243 și declarațiunei, ce-i urméză:

„In presa maghiară au apărutŭ în timpulŭ din urmă mulțime de scirĭ despre mișcările valahe din părțile Ardelene. O parte din aceste scirĭ înfățișéză situațiunea ca neliniștitóre și aprópe primejdiósă. Putemŭ sĕ cetimŭ și d'acele scirĭ, carĭ făcŭ pe celŭ ce s'află aprópe se presemță isbucnirea rĕscólei.

Nu se póte nega, că între valachĭ (oláhságnál) s'a observatŭ orecare mișcare. Agitațiunea fără consciință a ultraiștilorŭ, acésta sistematică ațîțare ce o facŭ organisatorii „dietelorŭ din Sibiu“ mai alesŭ dela 1881 încóce între poporulŭ valachŭ contra statului și a rassei maghiare: acum începe a'șĭ aduce fructele sale periculóse.

Țĕranulŭ necultŭ care nu scie nimicŭ de politică începe sĕ înțelégă, că este ceva în aerŭ, ce póte duce la asemenĭ consecințe ca cele din ḑilele de petrecaniă dela 1848.

Nu ḑicemŭ că acéstă pricepere ar fi prinsŭ peste totŭ și întru atâta rădăcină ca sĕ fiă aprópe de rĕscólă pe față, — dar scirile ce sosescŭ din tóte părțile, nu lasă îndoélă despre unŭ lucru, că adecă între massele valache s'a deșteptatŭ speranța, că *„va fi ceva,“* care îșĭ câștigă temeiŭ în svĕrcolirea continuă a ultraiștilorŭ.

Nu credemŭ că e la locŭ ca acéstă disposițiune sĕ o facemŭ și noi mai rea prin aceea, că publicămŭ scirĭ alarmătóre nebasate séu escentrice despre mișcările valache. Acésta de o parte produce mare spaimă între acei consângenĭ ai noștri, carĭ trăescŭ isolațĭ în ținuturile românescĭ; de altă parte însĕ póte ușorŭ sĕ promoveze desfrăbălarea elementelorŭ și așa ațîțate.

Dér în precauțiunea nóstră pentru lumea asta (a világért) nu ne este iertatŭ a merge așa departe ca sĕ înfățișămŭ situațiunea mai pacinicŭ decum este ea în adevĕrŭ. Amŭ face unŭ rĕu serviciu causei nóstre, décă amŭ căuta sĕ retăcemŭ agitațiunea esistentă, séu décă — pentru »buna pace“ — amŭ retăcé asemenea lucrurĭ carĭ ar puté sĕ constate natura neliniștitóre și periculósă a mișcărei valache. Acésta ar însemna a negligea o datoriă pe care amŭ plăti-o odată amarŭ.

Publicândŭ declarațiunea ce urméză, trebue sĕ facemŭ observațiunea, că noi *nu putemŭ părtini o asemenea înfrumsețare amicabilă a scandalelorŭ întêmplate de faptŭ.* Că Maghiarii din Orăștiă au »sprijinitŭ căldurosŭ« arborarea stégului românŭ și că mai târḑiu împreună cu acestŭ stégŭ a trebuitŭ sĕ se ia josŭ de pe arculŭ de triumfŭ și stégulŭ maghiarŭ — acésta noi în sine o considerămŭ de unŭ semnŭ cu multŭ mai întristătorŭ, decâtŭ amŭ puté se condamnămŭ cu sufletŭ curatŭ pe corespondenții din Orăștiă pentru aceea, că despre afacerea din cestiune au publicatŭ scirĭ în mĕsură órecare esagerate séu mai bine ḑisŭ mai îndârjite decum trebuia.

O asemenea desmințire ca aceea ce cuprinde declarațiunea de mai josŭ, o considerămŭ totŭ atâtŭ *de greșită* ca și scirile alarmătóre. Nouĕ nu ne este destulŭ numai atâta, că Valachii nu năvălescŭ asupra vieții și averii nóstre; noi pretindemŭ dela ei ca preste acésta sĕ fiă și bunĭ patrioțĭ. Asupra nóstră face o impresiune revoltătóre aceea că în Orăștiă unŭ stégŭ legalŭ s'a putută delătura numai așa, că cu elŭ împreună a trebuitŭ sĕ se ia josŭ și tricolorulŭ maghiarŭ.

Décă numai cu acestŭ prețŭ putemŭ câștiga și susține »pacinica conviețuire,« spre stricăciunea vêḑei statului și a intereselorŭ lui de putere, atuncĭ mai bine sĕ lăsămŭ foculuĭ tótă prietenia. Noi Maghiarii nu putemŭ sĕ căutămŭ împăcarea vederilorŭ diferite contrarie decâtŭ fără îndoélă numai în acele nisuințe, carĭ au de scopŭ, ca sĕ obicinuimŭ pe concetățenii noștri de naționalitate streină sĕ respecteze necondiționatŭ statulŭ maghiarŭ și insemnele lui.

Amintita declarațiune din Orăștiă sună astfelŭ:

Orĕștiă, 20 Octomvre 1885.

Onorate D-le Redactorŭ!

Ḑilele din urmă au apărutŭ în ḑiarele din Budapesta și din Clușiu mai multe scrisorĭ dela Orĕștiă, în carĭ suntŭ acusațĭ Românii locuitorĭ în ținutulŭ nostru, că arŭ unelti mișcărĭ antipatriotice.

Față cu aceste scrisorĭ ținemŭ de a nóstră datoriă d'a declara, că noi n'amŭ observatŭ absolutŭ nimicŭ din aceste mișcărĭ.

Faptŭ este, că Românii nu suntŭ mulțumițĭ cu situațiunea lorŭ de dreptŭ publicŭ. Cumcă dênșii aștéptă schimbarea acestei situațiunĭ séu, după dênșii, îmbunătățirea ei, și că în urma desvoltărei lucrurilorŭ o și speréză, credemŭ, că nu vorŭ nega-o. Aceea însĕ că de faptŭ ei arŭ țese agitațiunĭ contra patriei și mai vêrtosŭ aceea, că arŭ unelti contra vieței și averei Maghiarilorŭ, n'o dovedesce până acum nicĭ măcarŭ celŭ mai micŭ semnŭ demnŭ de credutŭ.

Ceea ce spunŭ corespondenții, parte nu se póte dovedi, parte se póte ușorŭ înțelege din cursulŭ regulatŭ alŭ lucrurilorŭ.

Că unŭ copilŭ românŭ ar fi ḑisŭ unui altŭ copilŭ, că tata lui nu peste multŭ timpŭ va omorî pe tata cestui din urmă, că s'ar departa șinele dela drumulŭ de ferŭ, că s'ar tăia sêrmele telegrafului ș. a. tóte aceste nu suntŭ nicĭdecum constatate. Corespondentulŭ ne-ar deobligă multŭ pe noi toțĭ, décă arŭ numi cu numele pe copilulŭ și pe părintele sĕu, care ar fi ḑisŭ acele cuvinte. Nu credemŭ, că ar fi în stare sĕ-o facă. Până când însĕ nu'lŭ va numì suntemŭ constrînșĭ a considerá îm părtășirea aceea ca unŭ productŭ alŭ fantasiei sale.

Aceea e adevĕratŭ, că pe la finitulŭ ferilorŭ unŭ órecare rĕufăcătorŭ a tăiatŭ teii ce se aflau în curtea școlei Kun. Dér cu tóte cercetările încă nu ne-a succesŭ a da de urma făptuitorului. Nicĭ aceea nu o scimŭ prin urmare décă făptuitorulŭ este séu nu Românŭ? De amŭ și admite acésta, după ce verisimilitatea este pentru admitere, nicĭ atuncĭ n'amŭ puté sĕ privimŭ acelŭ faptŭ ca nu sciu ce apariținne de uneltire revoluționară. Cu multŭ mai probabilŭ este că acelŭ faptŭ a isvorîtŭ din rĕsbunare privată. Vr'unŭ scolarŭ rĕu a primitŭ o clasificațiune neîndestulitóre, și mâniându-se a tăiatŭ séu a lăsatŭ sĕ se taiă pomii cei tinerĭ. Acésta este cu atâtŭ mai multŭ de credutŭ, pentru că în ținutulŭ nostru durere, rĕsbunare privată de soiulŭ acela miserabilŭ s'a întêmplatŭ adeseorĭ și mai înainte. In comuna Căstău nu de multŭ s'au tăiatŭ vițele de viă ale advocatului Samuilă Popŭ și ai notarului de cercŭ, carĭ amêndoi suntŭ Românĭ, la Romosŭ însĕ acele ale popii luteranŭ, care e Sasŭ.

Nicĭ de aceea n'avemŭ cunoscință, că negușătorulŭ românŭ Grecu ar tracta pe școlarii din institutulŭ Kun cu vinarsŭ și cu gazete românescĭ. Acestŭ negușătorŭ are o băcăniă lipită de școlă. Intre altele vinde și articule de mâncare. Școlarii românĭ și neromânĭ se ducŭ adeseorĭ la elŭ sĕ cumpere cele de trebuință. Că numitulŭ negușătorŭ ar ațîța pe școlarii românĭ, nu este nicĭdecum constatatŭ.

Din purtarea tinerimei scolare nu se póte deduce așa ceva. Scolarii încă de demultŭ trăiescŭ în cea mai bună concordiă unii cu alții și ar fi de doritŭ, ca escesculŭ de zelŭ alŭ unorŭ corespondențĭ sĕ nu strice acéstă bună armoniă.

Nicĭ afacerea stégurilorŭ, eșită la lumină cu ocasiunea adunărei generale a reuniunei pompierilorŭ din comitatulŭ Uniádórei, nu este așa de négră, precum au descris'o corespondenții.

La arborarea stégului românescŭ nu au luatŭ inițiativa Românii, ci unŭ bărbatŭ de origine Nêmțŭ și Maghiarii au sprijinitŭ cu căldură idea lui.

Corpulŭ pompierilorŭ din Orăștiă e compusŭ din cetățenĭ maghiarĭ, nemțĭ și românĭ, carĭ trăescŭ și muncescŭ într'o bună înțelegere demnă de respectatŭ și încă de multŭ timpŭ. Cu ocasiunea adunărei generale a reuniunei pompierilorŭ Uniádorenĭ, membrii ei au doritŭ ca *sĕ dea espresiune acestei bune înțelegerĭ și prin semne esteriórе.*

De aceea au espusŭ pe arculŭ de triumfŭ redicatŭ în onórea óspeților însemnele apartinĕtóre de tustrele naționalitățĭ. *In mijlocŭ, la loculŭ principalŭ stégulŭ tricolorŭ unguresců,* ér de amêndouĕ părțile unŭ stindardŭ săsescŭ și românescŭ. Maioritatea pompierilorŭ, ca cetățenĭ simpli industriașĭ și agricolĭ n'au sciutŭ, că culorile române suntŭ culorile unui statŭ streinŭ și că arborarea lorŭ se consideră ca contrară legei. Precum scimŭ noi, membrii mai distinșĭ ai comitetului arangiatorŭ sașĭ și românĭ, nicĭ n'au voitŭ sĕ arboreze stindarde tocmai pentru aceea, ca nu cumva sĕ se nască de aicĭ vr'unŭ neajunsŭ, dér au fostŭ maiorisațĭ de ceilalțĭ membri.

Arculŭ de triumfŭ fù pregătitŭ, prin urmare și stégurile s'au bătutŭ cu cuie la loculŭ lorŭ desemnatŭ.

Cândŭ președintele reuniunei, vicișpanulŭ Barcsay Kalman, a vĕḑutŭ stégurile neconcese de lege, a declaratŭ, că sub aceste stégurĭ, nu voiesce sĕ ia parte la adunare. Aflândŭ căpitanulŭ poliției orășenescĭ despre acésta declarația, după cum suntemŭ informațĭ, a datŭ ordinŭ, ca stégurile sĕ fiă luate josŭ.

In urma acestui ordinŭ, conducĕtorulŭ comitetului alesŭ pentru susținerea ordinei, a luatŭ josŭ stégulŭ sasŭ și românŭ cu mâna sa propră, deórece aceste fiindŭ așeḑate mai josŭ, s'au putulŭ ajunge mai ușorŭ, stégulŭ unguresců însĕ l'a luatŭ josŭ cu ajutorulŭ unui tênĕrŭ maghiarŭ.

Se ḑice, că atuncĭ cândŭ a voitŭ se ia josŭ stégulŭ românescŭ, câțĭva românĭ au săritŭ se bată pe celŭ ce s'a atinsŭ de elŭ, dér comandantulŭ Samuilŭ Popŭ a intrevenitŭ și i-a opritŭ, ba mai multŭ, elŭ însușĭ a declaratŭ, că stégulŭ trebue sĕ se ia josŭ.

Intru aceea pe turnulŭ de paḑă alŭ pompierilorŭ stégulŭ unguresců a fâlfâitŭ atâtŭ în ḑiua adunării câtŭ și în ḑiua următóre fără ca cineva sĕ se fi atinsŭ de elŭ.

După părerea nóstră în tótă afacerea cu stégurile este mai multŭ de vină poliția.

Ea ar fi trebuitŭ sĕ facă atențĭ pe pompieri, că stégurile române și săsescĭ suntŭ nelegale. Intru aceea poliția a tolerat liniștită espunerea stégurilorŭ și s'a desteptatŭ din somnŭ numai după ce i-a ajunsŭ la urechi declarația vicișpanului. Dacă s'ar fi deșteptatŭ mai currêndŭ și șĭ-ar' fi împlinitŭ datoria, totŭ lucrulŭ acesta odiosŭ și atâtŭ de vĕtĕmătoriu simțului diferitelorŭ naționalitățĭ, nu s'ar fi întêmplatŭ.

Cu acésta și închiămŭ declarația nóstră, care póte a devenitŭ deja prea lungă, și numai aceea mai însem-

nămŭ, că onoraţii corespondenţi sĕ nu scrie ca sigurŭ ceea ce e nesigurŭ, şi se nu caute ceea ce desbină pe cetăţenii deosebitelorŭ naţionalităţi intre-olaltă, ci din contră sĕ caute şi sĕ cerceteze aceea ce ar póte se impace vederile divergente una cu alta. —

Durere, şi acum suntemŭ destulŭ de desbinaţĭ.

Dósa Dénes profesorŭ gimn. şi directorŭ alŭ instit. Kun. — *Bágya Zsigmond* solgăbirĕulŭ cercului Orăstiei

UNIREA BULGARILORŬ.

Telegramele cele mai nouĕ:

Filipopolŭ, 20 Octomvre. *Se aştéptă aci din momentŭ în momentŭ declaraţiă de rĕsboiu din partea Serbiei*: indignaţia e mare în contra poporului sêrbescŭ. Serbia nu cere mai puţinŭ decâtŭ trei districte bulgare, carĭ au o populaţiă de 120,000 locuitorĭ, în imensa lorŭ majoritate Bulgarĭ. Pretextulŭ pe care'lŭ punŭ înainte Sêrbii e, că aceste districte au fostŭ ocupate de trupele sêrbescĭ în timpulŭ rĕsboiului. Dr. Stransky, într'o convorbire pe care a avut'o cu mai mulţĭ strĕinĭ, a spusŭ că Serbia are totŭ atâtŭ dreptŭ asupra acelorŭ districte câtŭ dreptŭ are Rusia asupra localităţei San Stefano. Bulgaria nu va ceda cu nicĭ unŭ preţŭ acele districte. Acum a începutŭ o mişcare generală în Bulgaria în scopulŭ d'a se respinge unŭ atacŭ alŭ Serbiei. Din Filipopolŭ pleacă mâne 3000 ómenĭ şi din Küstendil 2000 spre Vidinŭ. S'a datŭ astăḑĭ ordinulŭ de mobilisare şi alŭ gardelorŭ naţionale. Se facŭ pretutindenĭ nouĕ înarmărĭ.

Sofia, 20 Octomvre. Se ḑice că tótă armata sêrbéscă e la fruntaria Bulgariei. Principele Alexandru va lua în persónă comanda armatei care se va opune întrărei Sêrbilorŭ în principatŭ. Se aştéptă din momentŭ în momentŭ proclamarea rĕsboiului de către regele Milan. Au mai plecatŭ 1000 de voluntarĭ la frontiera sêrbéscă. Mai multe divisiunĭ dela frontiera rumeliotă au primitŭ ordinulŭ sĕ reîntre în Bulgaria. Guvernulŭ bulgarŭ îşĭ dă marĭ silinţe pentru a încheia o alianţă cu Turcia. Bulgarii promitŭ că vorŭ da totŭ sprijinulŭ lorŭ Turciei pentru a înăbuşĭ, la nevoe, orîce rĕscólă în Macedonia şi Albania.

Bucurescĭ, 20 Octomvre. *Guvernulŭ rusŭ a datŭ voiă sĕ se expórte muniţiune în Bulgaria* şi a lăsatŭ sĕ plece la Rusciucŭ vapórele dunărene ţinute până acum în Reni şi încărcate cu cartuşe (patróne) şi torpile.

Salonicŭ, 20 Octomvre. *Weissel-paşa a sositŭ în Prizrend. Trupele turcescĭ* din Macedonia nu *suntŭ concentrate* la graniţa sêrbéscă, ci *la cea bulgară*. În vilaietulŭ Kossovo s'au formatŭ tabere de câmpŭ lângă Prizrend, Pristina şi Diakova.

Londra, 21 Octomvre. Germania, Austro-Ungaria şi Rusia s'au unitŭ d'a se ţiné o conferinţă în Constantinopolŭ, care *sĕ modifice tractatulŭ dela Berlinŭ* într'acolo, că sĕ nu se mai repete în peninsula balcanică evenimente ce arŭ periclita pacea europénă. Anglia consimte la acésta, cu condiţiunea însă ca *sĕ nu se restabiléscă status quo ante*. — Salisbury a declaratŭ diplomaţilorŭ, că *Anglia nu se opune* nicĭdecum *mărirei Serbiei, dacă Austro-Ungaria propune acésta*. Puterile contractante de aceea au lăsatŭ Austro-Ungariei ocuparea Bosniei şi Erţegovinei, ca sĕ ia ea iniţiativa în tóte afacerile d'acolo

Sofia, 21 Octomvre. Până în momentulŭ de faţă Sêrbii n'au trecutŭ fruntaria, deşi o mare parte din armata lorŭ se află la fruntarii. Se organiséză pretutindenĭ resistenţa. Nouă corpurĭ de voluntarĭ şi de miliţienĭ plécă acuma din tóte părţile spre frontiera sêrbéscă. Mâne trebue sĕ soséscă cele douĕ divisiunĭ din Rumelia. Cu timpulŭ se vorŭ aduce şi alte trupe, pentru momentŭ însĕ se crede că aceste puterĭ suntŭ îndestulătóre, căcĭ Sêrbii nu potŭ sĕ intre cu mai multŭ de 15 sau 20,000 de ómenĭ în Bulgaria, restulŭ armatei lorŭ trebuie sĕ părăséscă fruntaria din spre Turcia. Nu mai încape îndoială acum, că Turcia va veni în ajutorulŭ Bulgarilorŭ.

Varna, 21 Octomvre. Se crede că în curêndŭ se va întruni conferinţa, care va da depline puterĭ Turciei pentru a restabili în Balcanĭ ordinea de lucrurĭ de mai înainte. Turcia este acuma fórte bine pregătită pentru a întreprinde o acţiune militară. Afară de trupele pe carĭ le are la Mustafa-paşa, la Adrianopolŭ şi carĭ nu vorŭ mai avea sĕ lupte în contra Bulgariei, Turcia mai dispune de forţe însemnate la Kossovo şi pe tótă fruntaria sêrbéscă. Tóte aceste trupe suntŭ gata de luptă şi imediatŭ ce arŭ primi ordinulŭ de înaintare, arŭ puté pĕtrunde în Serbia. Cu greu s'ar putea opune Serbia unei invasii turcescĭ, mai cu sémă acum când are armata împărţită în douĕ.

Londra, 21 Octomvre. *Guvernulŭ englesŭ va încerca* sĕ lucreze într'acolo, că *statele balcanice* sĕ fiă bine guvernate şi *sĕ se satisfacă dreptelorŭ lorŭ dorinţe*, precum şi *sĕ se scutéscă* Constantinopolulŭ în contra orĭcărui atacŭ alŭ unei puterĭ streine.

Constantinopolŭ, 21 Octomvre. În cercurile diplomatice de aci se asigură, că *Serbia e gata sĕ-şĭ amâne acţiunea* până la 25 c., *décă* până atuncĭ se întrunesce conferinţa şi *se unescŭ puterile în privinţa compensării* ce are sĕ se dea Serbiei.

Scutari d'Albania, 21 Octomvre. Discusiunea asupra eventualelorŭ *mĕsurĭ de defensivă contra Muntenegrului şi Serbiei* continuă încă între poporaţiunea mohamedană.

Nişŭ, 21 Octomvre. Pe temeiulŭ scirilorŭ demne de credinţă, e îndoială, că Bulgarii vorŭ părăsi Rumelia. O parte din armata rumeliotă se retrage, altă parte rĕmâne însĕ în Rumelia, după ce şi-a desbrăcatŭ uniforma

Bucurescĭ, 21 Octomvre. După o telegramă din Sofia sosită aci, *consululŭ rusescŭ* de acolo *formuléză cererile guvernului sĕu* astfelŭ: numirea unui guvernatorŭ rusŭ provisoriu pe cincĭ anĭ; acusarea autorilorŭ mişcării bulgare; după resolvarea cestiunei rumeliote, numirea unui guvernatorŭ, recunoscutŭ de Rusia, pentru Bulgaria unită.

Atena, 21 Octomvre. Coloniele grecescĭ oferă însemnate sume pentru casulŭ unui rĕsboiu. Ministrulŭ de rĕsboiu a vorbitŭ către voluntarii spartanĭ într'unŭ limbagiu rĕsboinicŭ. Grecia cere, în schimbulŭ desarmării, garantii că nu se vorŭ mai reînoi acţiunĭ ca cea bulgară şi despăgubire pentru cheltuelile ei militare.

Situaţiunea în peninsula balcanică.

Din cercurile diplomatice primesce „N. fr. Presse" unele informaţiunĭ interesante privitóre la cestiunea conferenţei europene.

Cuvêntulŭ în sînulŭ diplomaţiei europene — ḑice omulŭ de încredere alŭ numitei foi — îlŭ are pentru momentŭ Anglia. Cabinetulŭ englesŭ a făcutŭ unele reserve cu privire la conferenţa viitóre. Una din aceste reserve vrea sĕ ḑică, că printr'o anulare a uniunei Bulgarilorŭ şi chiar prin numirea prinţului bulgarŭ ca guvernorŭ generalŭ în Rumelia orientală pe basa statutului organicŭ nu se va creá o stare de lucrurĭ durabilă şi mulţumitóre, ci din contră se va pune fundamentulŭ la nouĕ uneltirĭ şi străformărĭ. Cabinetulŭ englesŭ impută celorŭ trei împĕrăţii, că mergŭ prea departe cu reacţiunea lorŭ, vrêndŭ a restabili astfelŭ starea de mai înainte, şi se crede că acéstă imputare o face mai multŭ de frica liberalilorŭ englesĭ. Faţă cu acéstă imputare stă atitudinea neliniştită a statelorŭ micĭ balcanice, carĭ numai atuncĭ parŭ a fi decise sĕ se desarmeze, décă se va restabili status quo în modŭ **absolutŭ** şi carĭ, chiar în numirea prinţului Bulgariei ca guvernorŭ generalŭ alŭ Rumeliei orientale pe timpŭ de cincĭ anĭ, nu vĕdŭ decâtŭ o călcare a tractatului din Berlinŭ şi o negare a spiritului lui. Cealaltă reservă privesce, se ḑice, persóna prinţului Alesandru, pentru care s'a întrepusŭ pân'acum cu multŭ zelŭ politica englesă, în contra tendinţei Rusiei de a'lŭ depune.

Împreună cu Anglia vorŭ mai sprijini şi alte puterĭ pe prinţulŭ Alexandru, în totŭ casulŭ însĕ prestigiulŭ acestuia va fi sguduitŭ, décă revoluţiunea dela Filipopolŭ s'ar sfêrşi c'unŭ fiasco pe tótă linia. Poporulŭ bulgarŭ va trebuĭ sĕ-şĭ pună în viitorŭ alternativa: Alexandru fără uniune séu uniunea fără Alexandru. Nu e greu de gâcitŭ, cum se va decide.

În fine Anglia şi-a făcutŭ reservele sale în contra primirei în programa puterilorŭ a unei intervenţiunĭ armate a Turciei.

Pe câtŭ timpŭ nu va fi aplanată divergenţa de opiniunĭ dintre cabinete, nu póte fi vorba de o propunere fomală a unei conferenţe europene.

Ce va fi însĕ după ce se va întrunì conferenţa, pe care se crede că Anglia n'o va împedeca? Găsi-va ea cheia resoluţiunei? Supune-se-vorŭ Bulgarii la tóte séu vorŭ întreprinde unŭ pasŭ desperatŭ? Aceste suntŭ cestiunile la ordinea ḑilei. Serbia deocamdată a datŭ asigurărĭ, că nu va conturba lucrarea diplomaţiei, avêndŭ speranţă că puterile (dóră Austria?) îi vorŭ face posibilŭ d'a se retrage cu onóre.

STAREA FINANCIARĂ A UNGARIEI.

De câte orĭ e vorba de finanţele statului, foile bugetare, adecă plătite de guvernŭ, se'ntrecŭ, care mai de care a încărca cu laude politica financiară a stăpânilorŭ lorŭ, credêndŭ că vorŭ orbi lumea şi o va face sĕ nu observe golulŭ, ce se face din anŭ în anŭ în visteria statului, şi datoriile în care se'ngrópă statulŭ prin deficitele colosale, cu care se ilustréză fiecare anŭ bugetarŭ,

Din nenorocire pentru guvernulŭ ungurescŭ se găsescŭ ḑiare streine, care nu se sfiescŭ a arăta adevĕrata stare a finanţelorŭ statului ungurescŭ şi a dovedi cu cifre discreditulŭ şi prin urmare ruina spre care o politică financiară nechibzuită împinge statulŭ.

Sĕ lăsămŭ sĕ vorbéscă »N. freie Presse,« care critică în modŭ sdrobitorŭ bugetulŭ ungurescŭ pe anulŭ 1886, într'unŭ articulŭ din care reproducemŭ următórele pasage interesante:

„*Déficitulŭ* realŭ şi plinŭ de efectŭ *se calculéză la 43 milióne* florinŭ şi suma, pe care Ungaria va trebui sĕ o adune făcêndŭ apelŭ la pieţele de banĭ, se urcă la 26 milióne florinĭ. Noi scimŭ fórte bine, că acestei sume îi stau în faţă numerose investiţiunĭ şi că contelui Szapary, dacă ar fi găsitŭ de bine a-şĭ ilustra bugetulŭ printr'o espunere, uşorŭ i-ar fi succesŭ sĕ arate, că cheltuelile productive ale Ungariei suntŭ aşa de marĭ, încâtŭ din deficitŭ ar fi de scosŭ unŭ plus.

„Acéstă metodă a devenitŭ deja modă în statele îngropate'n datorii, dar credemŭ că ar fi cea mai înaltă problemă a politicei financiare ungurescĭ, a o rupe odată cu sistemulŭ împrumuturilorŭ, cu obicĭnuita grămădire de datorii, a lăsa în fine sĕ trécă unŭ anŭ, fără a apela la ajutorulŭ bancherului.

»Crescerea datoriilorŭ în Ungaria este, într'o periódă de şése anĭ, mai multŭ ca 43 milióne florinĭ anualŭ, fără a se lua în considerare emisiunea losurilorŭ Tisei de 44 milióne şi îndatoririle ce arŭ puté resulta pentru statŭ din împrumutulŭ investiţiunilorŭ. O aritmetică nicĭdecum rigurósă ajunge la resultatulŭ, că Ungaria, şi a sporitŭ în şése anĭ povara datoriilorŭ sale cu 300 milióne florinĭ, că în fiecare anŭ trebue sĕ împrumute din piaţa de banĭ la 50 milióne florinĭ. Acésta s'a întêmplatŭ într'o periodă, în care era cu putinţă d'a impune poporului cele mai marĭ sarcinĭ şi d'a încorda în celŭ mai mare gradŭ puterea de contribuire.

„Dar durere, că pe lângă acéstă preliminărilor ungurescĭ e de atribuitŭ o însemnate relativŭ mică. Din espunerile, ce le-a făcutŭ contele Szapary acum duoi anĭ în parlamentŭ, resultă că deficitele factice ale anilorŭ 1880 şi 1881 au fostŭ nu cu mai puţinŭ decâtŭ cu 22·3 milióne florinĭ mai marĭ decâtŭ cele preliminate, şi durere că aceeaşĭ apariţiune trebui sĕ se repeţéscă şi în anulŭ 1884, în care deficitulŭ s'a stabilitŭ de legislativă cu 33·3 milióne florinĭ, pe când din contră acela fù, după resultatele factice, în sumă de 41 milióne....

»Ce folosescŭ preliminările? Socotélă conţine crudulŭ adevĕrŭ, şi cu câtŭ aceea stă mai multŭ în contraḑicere cu asigurările şi declaraţiunile ministrului de finance, cu atâtŭ mai multŭ se sgudue încrederea în bugetŭ şi cu atâtŭ mai mare devine periculŭ, că creditulŭ Ungariei, dobânditŭ cu mare greutate, sufere sub astfelŭ de întêmplărĭ.«

Prin urmare, cu tóte dările colosale, cu tóte execuţiile, cu tóte *milióne*le ce intră în visteria statului *dela Nemaghiarĭ, pentru carĭ statulŭ nu cheltuesce nicĭ unŭ banŭ frântŭ*, totuşĭ finanţele stau cum nu se póte mai rĕu.

SCIRILE ḐILEI.

Lunĭ 26 Octomvre n. a. c. órele 3 p. m. se va desbate la statŭ în şedinţa comitetului permanentŭ organisarea **serviciului poliţienescŭ localŭ**. În sensulŭ hotărîrei representanţei comunale din 12 Augustŭ a. c. se invită toţĭ aceia, carĭ se interesézá pentru acéstă afacere importantă a lua parte la acéstă desbatere.

—r—

Princesei de corónă Stefania i-a plăcutŭ atâtŭ de multŭ ulciórele (canele) ardelene, încâtŭ inspectorulŭ industrialŭ Ludwig Binder a fostŭ însărcinatŭ sĕ facă o colecţiune de aceste ulciore ardelene caracteristice de forma vechiă şi nouă pentru Alteţa Sa. Cei ce posedŭ asemenea ulciore sĕ le trimétă până la 24 c. redacţiunei „Kolozsvari Közlöny,« primindŭ o despăgubire potrivită pentru esemplarele corĕspunḑĕtóre.

—0—

»Ellenzék« de erĭ (Joi) scrie unŭ articulŭ de fondŭ, în obicĭnuitulŭ sĕu stilŭ „cultŭ," în care ḑice că cu »olahii cei proştĭ« ce ducŭ diferite lucrurĭ de vênḑare în piaţa Clujului sĕ vorbéscă Maghiarii numai unguresce. — Românii însĕ, le ḑicemŭ noi, sĕ fiă aşa de »proştĭ« şi sĕ vorbéscă numai românesce. Cum sciu mânca Maghiarii gâinĭ, ouĕ ş. a. românescĭ, sĕ le scie şi cumpĕra românesce.

—0—

La Sinaia suntŭ aşteptaţĭ peste 10—15 ḑile archiducele Rudolfŭ şi prinţesa Stefania, carĭ vinŭ sĕ visiteze pe M. L. Regele şi Regina, scrie „Rĕsboiulŭ.«

—0—

Fostulŭ **căpitanŭ orăşenescŭ** în Alba-Iulia, **Jenni**, în locŭ d'a fi trasŭ în **cercetare disciplinară** pentru abusurĭ, s'a pensionatŭ cu 360 fl. anualŭ, o sumă care până acum n'a primit'o nicĭ unŭ funcţionarŭ orăşenescŭ pensionatŭ, pentru că oraşulŭ n'are nicĭ fondŭ de pensiune. Dér pensionatului căpitanŭ de unde sĕ i se dea? Nu cumva se va impune o nouă dare locuitorilorŭ?

—0—

Ni se comunică, că înainte cu vr'o două sĕptĕmânĭ unŭ servitorŭ alŭ preotului românŭ din Balda a fostŭ închisŭ într'unŭ locŭ cu cânii unui »boerŭ« ungurescŭ d'acolo, ţinută fiindŭ o ḑi întrégă nemâncatŭ, numai fiindŭ că trecuse peste unŭ şanţŭ de pe proprietatea »boerului.“ Nu credemŭ, că mai e de lipsă de comentarŭ la o asemenea faptă sĕlbatică.

—0—

Serviciulŭ de mişcare alŭ căilorŭ ferate în Cluşiu face cunoscutŭ, că la cererea comercianţilorŭ de vite ardelenĭ din afară, transportulŭ vitelorŭ pentru Pojunŭ şi Viena se va face dela 21 Octomvre a. c. cu trenurile Nr. 341 şi 441 dela Braşovŭ prin Teiuşŭ şi Aradŭ cu o ḑi mai curêndŭ, adecă Mercurea în locŭ de Joia, şi prin urmare totŭ atuncĭ vorŭ pleca şi trennrile legate cu acelea pe liniile Sibiu, Căpuşŭ, Cucerdea, Tĕrgu-Mureşului-Teiuşŭ, Teiuşŭ-Aradŭ.

—0—

Din Mercurea se scrie ḑiarului „Sieb. Deutsch. Tgbltt,“ că Sâmbătă la 16 Octomvre n. au sositŭ la tĕrgulŭ d'acolo 53 de porcĭ, pe cari garda finanţilorŭ din Duşŭ i-a confiscatŭ, fiindŭcă s'arŭ fi adusŭ din România pe căi ascunse, şi s'au vêndutŭ la licitaţiune. Dintre porcĭ erau 7, după certificatulk veterinarŭ, atacaţĭ de mazăre (ghindurĭ). Aceştĭ 7 s'au vêndutŭ cu 11 fl. 80 cr. părechea, ér ceilalţĭ 46 porcĭ sănătoşĭ s'au vêndutŭ cu 22 fl. 60 cr. părechea. Au fostŭ cumpĕraţĭ de notarulŭ din Poiana. Proprietarii porcilorŭ, cărora li s'au mai confiscatŭ cete de porcĭ acum câţĭ-va anĭ, fiindŭ aduşĭ totŭ pe acele căi, suntŭ locuitorĭ din Poiana.

—0—

Desbaterea generală asupra *proiectelorŭ de adresă*, prin care sĕ se rĕspundă la discursulŭ tronului, s'a terminatŭ în camera deputaţilorŭ din *Viena* alaltaerĭ, primindu-se proiectulŭ maiorităţii cu o maioritate de 31 voturĭ. Se ḑice că după terminarea discusiunei speciale camera va fi amânată.

—0—

In cercurile clubnrilorŭ germane din Viena domnesce mare amărăciune, din causă că comitele *Taaffe* n'a făcutŭ nicĭ cea mai mică încercare, spre a se justifica înaintea stângei germane pentru asertiunea sa, că ea »voiesce sĕ introducă cu forţa certele naţionale în armata c. r.« Din contră d-lŭ Taaffe a avutŭ ocasiune în şedinţa de Marţĭ d'a aduce unŭ argumentŭ pentru părerile sale, că nu esistă asemenĭ certe în armată, dândŭ cetire unei note a ministerului imperiulŭ de rĕsboiu, în care se desminte afirmarea, după care comandanţii corpurilorŭ arŭ fi primitŭ dela ministerŭ unŭ ordinŭ ca sĕ nu lase sĕ se introducă certurĭ naţionale în armată, adăugêndu-se că ministrului nu i s'a oferitŭ nicĭ unŭ prilegiu de a d'a unŭ asemenea ordinŭ. Foile cehice ḑicŭ, că posiţiunea comitelui Taaffe, care a fostŭ primitŭ mai de multeorĭ în audienţă de Maiestatea Sa, este acum mai tare ca orĭ şi când.

—0—

O falcă de animalŭ antedeluvianŭ s'a găsitŭ pe moşia Gura-Motrului, şi se crede a fi de Mastodont, ḑice »Vocea Mehedinţului.« Acéstă falcă cântăresce aprópe 3 chilograme şi e lungă de 20 centimetri, lată de 8 şi înaltă de 12 cent.

Asociaţiunea naţională din Aradŭ pentru cultura poporului românŭ.

Era anulŭ 1861, când la celŭ dintêiu apelŭ, alŭ inteligenţei române din Aradŭ, au rĕspunsŭ în timpŭ scurtŭ aprópe o miă de glasurĭ românescĭ, ca cu o gură şi o inimă: *sĕ fiă! şi s'a făcutŭ: asociaţiunea naţională în Aradŭ pentru cultura poporului românŭ!*

Acesta era resultatulŭ firescŭ alŭ redeşteptatei consciinţe naţionale şi ambiţiunea poporului românŭ a-şĭ eluptà titlulŭ şi îndreptăţirea, ca sĕ fiă pusŭ şi elŭ în rêndulŭ popórelorŭ mai luminate.

Insufleţirea generală şi entusiasmulŭ naţionalŭ, cu care a fostŭ primită idea unei reuniunĭ de cultură în Aradŭ în tóte păturile societăţii, au doveditŭ câtŭ era de simţită trebuinţa unei asemenea reuniunĭ, carea sĕ-şĭ aibă dreptŭ scopŭ: cultura poporului românŭ.

Acesta este înaltulŭ şi sublimulŭ scopŭ, ce urmăresce asociaţiunea română din Aradŭ, precum fórte lămuritŭ se arată în §. 1. alŭ statutelorŭ sale, unde se ḑice:

Scopulŭ societăţii este:

a) cultura naţională a poporului românŭ şi mai alesŭ înaintarea literaturei române;

b) a da ajutorŭ de banĭ séu altfelŭ de ajutorŭ orĭ remuneraţiune studenţilorŭ şi preste totŭ tinerilorŭ românĭ mai săracĭ, carĭ umblă în institutele de învĕţătură, séu şi altcum se pregătescŭ pre orĭ-ce carieră scienţifică, artistică, indusdrială, de neguţătoriă, séu economică; aşa şi învĕţătorilorŭ elementarĭ românĭ, carĭ în chemarea lorŭ se trudescŭ cu sporŭ de laudă; şi autorilorŭ românĭ, carĭ au lipsă de ajutorinţă; şi altmintrelea din timpŭ în timpŭ a întinde ajutorinţă şcólelorŭ elementarĭ, care suntŭ în lipsă de cărţĭ şi de alte unelte şcolastice, éră învĕţătorilorŭ bunĭ a da premie etc.

Étă în aceste definitŭ scopulŭ pentru care s'a înfiinţatŭ asociaţiunea română din Aradŭ, câtŭ şi largulŭ ei câmpŭ de activitate, ca şi care puţine reuniunĭ vorŭ avé în patria nóstră. Şi până la anulŭ 1870 asociaţiunea aradană a produsŭ resultate admirabile în realisarea măreţului sĕu scopŭ: a datŭ nou impulsŭ vieţii sociale şi a înlesnitŭ la mulţĭ tinerĭ românĭ câştigarea culturei scientifice, pentru ca sĕ ajungă membri folositorĭ patriei şi naţiunei.

Dér împrejurărĭ fatale au lovitŭ tênĕra nóstră societate cu răcéla şi neîncrederea publicului, astfelŭ, că până în timpulŭ din urmă, durere, afacerile ei au stagnatŭ spre vătămarea şi paguba intereselorŭ nóstre culturale!

Inteligînţă română! Noi nu putemŭ suferì nepăsătorĭ acéstă stare nenaturală a asociaţiunei nóstre, fără ca sĕ roşimŭ înaintea lumei, şi sĕ atragemŭ asupra nóstră osânda urmaşilorŭ noştri nicĭ nu voimŭ a ne face părtaşĭ crimei neiertate, din punctŭ de vedere naţionalŭ-culturalŭ, ca sĕ lăsămŭ sĕ piéră şi sĕ se stingă înaintea ochilorŭ noştri, o instituţiune umanitară, o instituţiune de cultură pentru poporulŭ românŭ, cum este şi trebue sĕ fiă asociaţiunea naţională din Aradŭ!

Lupta de existinţă la care suntemŭ provocaţĭ astăḑĭ pe terenulŭ culturalŭ ne dă numai ocasiunea şi impulsulŭ, ce ne aprinde ambiţia şi ne măresce aspiraţiunea la triumfŭ şi gloriă. Şi dacă în lupta nóstră de desvoltare nu ne putemŭ ridica fortăreţe nouĕ, în care sĕ ne scutimŭ limba şi cultura naţională, Românĭ! sĕ întărimŭ fortăreţele, care le avemŭ, puţinele aşeḑăminte de cultură, dându-le unŭ nou avêntŭ şi învioişindu-le prin unŭ nou spiritŭ de viaţă!

Asociaţiunea naţională din Aradŭ nu este nicĭ creaţiunea nicĭ proprietatea esclusivă a Aradanilorŭ, ci a tuturorŭ Românilorŭ din patriă; este o reuniune de cultură la care Românii iubitorĭ de progresulŭ neamului lorŭ, fără osebire, suntŭ chiemaţĭ şi îndreptăţiţĭ a lua parte în ea şi a-se interesa de afacerile ei.

„Membrii societăţii potŭ fi toţĭ acei cetăţenĭ din Monarchiă, *carĭ dorescŭ cultura poporului românŭ.* Acésta stă înarticulatŭ în § 4 alŭ statutelorŭ asociaţiunei. Singura condiţiune ce se pune este ca: spre înaintarea scopurilorŭ societăţii, membrii ei au se ofere pe trei anĭ o sumă anuală celŭ puţinŭ de 2 fl. séu sĕ dăruéscă unŭ capitalŭ de 40 fl., care va forma averea fundaţională a asociaţiunei.

La voi dér ne adresămŭ fraţĭ Românĭ de pretutindenea şi vĕ rugămŭ în numele causei: alungaţĭ neîncrederea şi prejudeţele trecutului şi veniţĭ a depune obolulŭ vostru pe altarulŭ culturei naţionale, veniţĭ, ca împreună sĕ dămŭ o nouă viaţă asociaţiunei aradane, sĕ o ridicămŭ la acelŭ nivou, unde o pretinde ca sĕ fiă onórea şi demnitatea nóstră naţională!

Sĕ ne ajutămŭ înşine, că şi Dḑeu ne va ajuta!

Aradŭ, din şedinţa direcţiunei asociaţiunei naţionale pentru cultura poporului românŭ, ţinută în 29 Septemvre (11 Octomvre) 1885.

Preşedinte:
Ioanŭ Beleşŭ, m. p. direc. primarŭ.
Romulŭ Ciorogarin, m. p. notarŭ.

Exilaţii Românĭ.

Cetimŭ în „Naţiunea.“

Cei trei exilaţĭ românĭ, carĭ au plecatŭ spre Francia, dd. G. Sĕcăşanŭ, G. Ocăşanŭ şi I. Droc-Banciulescu, au sositŭ în Parisŭ. Ḑiarele franceze, pe carĭ suntemŭ obicĭnuiţĭ a le privi ca fórte bine informate, inventéză, cu acestŭ prilejŭ, unŭ basmŭ, de altminterĭ fórte frumosŭ. Cele mai multe din ele înserézã următórea notă:

»Vaporulŭ Brăila, căpitanŭ Rémusat alŭ companiei Fraissinet, intratŭ ḑilele acestea în portulŭ Marsiliei venindŭ de la gurile Dunărei, a primitŭ pe bordŭ părăsindŭ România, trei ḑiarişti, trei redactorĭ de la „l'Indépendance roumaine,« pe carĭ ministrulŭ Brătianŭ îĭ căuta peste totŭ, pentru că publicaseră articole desculŭ de vii în contra politicei guvernului. Şefulŭ cabinetului românŭ nu admite sĕ i se discute actele.

»Pentru a scăpa de mĕsurile de rigóre alŭ cărorŭ obiectŭ erau sĕ fie, d-nii George Sĕcăşeanŭ, G. Ocăşanŭ şi Droc Banciulescu (în ḑiarile franceze se ḑice Banailesco), au trebuitŭ sĕ se travestéscă pentru a ajunge Brăila şi a părăsitŭ teritoriulŭ românŭ. O dată pe bord, ei trebuiră sĕ se îmbrace unulŭ ca fochistŭ, altulŭ ca bucătarŭ şi alŭ treilea ca comisarŭ de marină. Când agenţii d-lui Brătianu se preḑintară pe Brăila, cercetară cu deamĕruntulŭ personalulŭ de serviciu şi pe pasagerĭ, cei trei fugarĭ însă erau aşa de bine deghizaţĭ, fochistulŭ era aşa de negru, bucătarulŭ aşa de albŭ şi comisarulŭ aşa de maiestosŭ sub şapca sa galonată în câtŭ copoii românĭ nu'i putură recunósce. Când ancora fu ridicată, ḑiariştii îşi reluară costumele lorŭ ordinare şi ast-felŭ putură sosi în Francia.

„Inainte de a părăsi vaporulŭ, ei ţinură a mulţumi comandantului Rémusatŭ, căruia i-au remisŭ următórea scrisóre:

Părăsindŭ Brăila, nu putemŭ în destulŭ mulţumi comandantului acestui bastimentŭ, de primirea simpatică ce ne-a făcutŭ şi de bunele tratamente ce amŭ primitŭ pe bord. Mulţumimŭ totŭ aşa de viu d-lorŭ ofiţerĭ şi adresămŭ viile nóstre mulţumirĭ Companiei Fraissinet.

Ne vomŭ aminti totŭ déuna că amŭ contractatŭ o datorie de recunoştinţă către d. de Rémusatŭ, comandantulŭ Brăilei, care ne-a oferitŭ cea mai generósă ospitalitate precum şi cea mai bună din protecţiunĭ, sub pavilionulŭ totŭ déuna mare şi ospitalierŭ alŭ Franciei.

Trei exilaţĭ românĭ:
G. Sĕcăşanŭ — G. Ocăşanŭ
Droc Banciulescu.

Unulŭ din ḑiarele carĭ au reprodusŭ acéstă ştire, „l'Indépendance Belge,“ prevede deja furia ce va cuprinde pe guvernanţii românĭ, cândŭ vorŭ citi aceste rîndurĭ. Nu ştimŭ ce impresiune vorŭ fi produsŭ ele asupra cârmuitorilorŭ; pe noi însă mărturisimŭ ne-au surprinsŭ, Facemŭ complimentele nóstre inventatorului acestui basmŭ,

---

DIVERSE.

Demnŭ de imitatŭ. — Din Afganistan a sositŭ scirea, că Emirulŭ séu domnitorulŭ acelei ţĕrĭ asiatice ar fi dispusŭ, ca în tóte oraşele mai de frunte ale ţĕrii sĕ se instituéscă lădiţe publice, ca la noi cele de poştă, în carĭ apoi ómenii nĕcăjiţĭ sĕ pótă băga gravaminele séu plângerile lorŭ contra funcţionarilorŭ nedrepţĭ şi împilătorĭ. Nicĭ în alte ţĕrĭ n'ar fi stricăciósă aceea rênduială.

***

O mórte teribilă. — „Independenţei Belgice“ i se scrie din Londra cu data de 12 Octomvre: Suntŭ familii nenorocite. Vĕ aduceţĭ aminte de nenorocirea generalului sir Peter Lumsden, care a suferitŭ umilirea d'a fi rechematŭ în Englitera şi moralminte dasaprobatŭ de cabinetulŭ Gladstone, după ce, patrioticŭ, în decursulŭ unei iernĭ aspre, a căutatŭ sĕ împedece pe Ruşĭ d'a se atinge de graniţele afgane. Astăḑĭ, o nouă nenorocire loveşce pe sir Peter Lumsden. Fratele sĕu d. Thomas Lumsden, mare comandantŭ în Winnipeg (Canada), a muritŭ de curêndŭ în împrejurărĭ fórte crude. A fostŭ atacatŭ în mijloculŭ unei câmpii de unŭ taurŭ turbatŭ, care l'a spintecatŭ cu córnele şi apoi cadavrulŭ l'a sdrobitŭ aşa de grozavŭ călcându-lŭ cu picióreie, încâtŭ abia s'a putută stabili identitatea victimei. O depeşe din Winnipeg, ḑice corespondentulŭ englesŭ alŭ numitului ḑiarŭ, ne-a adusŭ acéstă tristă şcire, care a deşteptatŭ cele mai vii regrete în lumea militară şi politică, din care face parte sir Peter Lumsden.

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 23 Octombre st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.7/	Vênd.	8.80
Argint românesc	»	8.70	»	8.75
Napoleon-d'orĭ	»	9.92	»	9.96
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5 87	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Octombre st. n 1885.

Rentă de aurŭ 4%	97 95	Bonurĭ croato-slavone	102. –
Rentă de hârtiă 5%	90.55	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.60	Imprumutulŭ cu premiu ung.	117 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.40	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	121.
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 75	Renta de hărtiă austriacă	81.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.—	Renta de arg. austr.	82 30
Bonurĭ rurale ungare	102.40	Renta de aurŭ austr.	108 60
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50	Losurile din 1860	139 75
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	101 25	Acțiunile băncei austro-ungare	861 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 50	Act. băncei de creditŭ ung.	285 50
Bonurĭ rurale transilvane	101.50	Act. băncei de creditŭ austr.	281.90
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
		Napoleon-d'orĭ	9.95
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61.50
		Londra 10 Livres sterlinge	125.10

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 10 Octomvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89	90
Renta rom. amort. (5%)	92½	93
» convert. (6%)	87	88
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	32	33
Credit fonc. rural (7%)	100	101½
» „ „ (5%)	86½	87½
» » urban (7%)	97½	98½
» » » (6%)	91	92
» » » (5%)	81	82
Banca națională a României	1083	1100
Ac. de asig. Dacia-Rom.	250	255
« » » Națională	205	212
Aurŭ	12.50	13.
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.04

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

Tarifa anunțurilorŭ și inserțiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.
Pentru inserțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea întrégă.

Administratiunea »Gaz. Trans.«

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a tei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	5.00	7.45	—
Predealŭ	—	9 45	12.50	—
	—	9.47	1.09	—
Timișŭ	—	10.11	1.40	—
Brașovŭ	—	10.44	2.27	—
	6.22	10,51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Hașfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighișóra	10.29	1.30	8.01	—
	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediașŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blașiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiușŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clușiu	5.56	5.58	12.59	—
	6.08	6.08	—	8.00
Nedeșdu	6.29	—	—	8.31
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinte	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	9.13	—	4.03
	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10 31	12 59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	2.10	10.05	10.30
Viena	6.35	2.45	10.50	—
	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.0[illegible]	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.35	6.24	—
Clușiu	—	10.01	5.05	6.43	—
	12 0[illegible]	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriș	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	11.43	—	9.31	—
	3 32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiușŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blașŭ	6.07	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copșa mică	7.00	1.27	—	12 36	—
Mediașŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopolo	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5 30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.37
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Brașovŭ	—	5.20	—	7.14	1.09
	—	5 30	—	—	1.50
Timișŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ	—	6.32	—	—	3.23
	—	7.30	—	—	4.56
Bucuresci	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Orele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4 27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3 50	—	7.41
Zam	4 25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10 23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	12.00	4 53
	3 16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok	11.02	3.44	11.40
	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7.53	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.43	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timișóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroșeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Hațegŭ	7 53	1.19	3.49
Pui	8.16	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Banița	10.11	3.35	6.07
Petroșeni	10.43	4.04	6.59

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1 34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7 40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3.10	7.40

Petroșeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșeni	6 49	9 33	5 28
Banița	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10 54	6.4[illegible]
Pui	8.50	11.27	7.35
Hațegŭ	9.31	12.17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10.53	1.35	9.15

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.